WIKIPEDIA

Bretonsk

Bretonsk (eller **brezhoneg**, som språket heter på bretonsk) er et keltisk språk, som tales av et mindretall i Bretagne – som ligger i Nordvest-Frankrike mellom Den engelske kanal og Biskaya.

Cirka 260 000 forstår og snakker språket (telling 1999), men det fortrenges langsomt av fransk og dør etter hvert ut, selv om det er befolkningens opprinnelige språk. Dette skyldes to forhold: At bretonerne selv velger å lære barna fransk ettersom dette er helt nødvendig i jobbsammenheng, men først og fremst skyldes det at fransk skal være bruksspråk i alle offisielle sammenhenger.

Språket var opprinnelig identisk med det keltiske språket som ble talt i England. Det kom til det «Lille Britannia» (Bretagne) fra «Stor-Britannia» med keltiske utvandrere, som var blitt fordrevet av angelsakserne i det 6. og 7. århundre. Vikingene har også satt sitt preg på språket; ett trivielt eksempel på dette er at ordet «ja» betyr det samme på bretonsk som det gjør på norsk.

I den 5. republikks forfatning heter det i innledningen etter den seneste endringen (i 1994):

Bretonsk	
Brezhoneg	
Brukt i	Frankrike
Region	Bretagne
Antall brukere	263 850[1]
Lingvistisk klassifikasjon	Indoeuropeisk Keltisk Insulært Brytonisk **Bretonsk**
Skriftsystem	Det latinske alfabetet
Språkkoder	
ISO 639-1	br
ISO 639-2	bre
ISO 639-3	bre

Wikipedia på bretonsk
Bretonsk på Wiktionary
Portal: Språk

> « La langue de la République est le français» («Republikkens språk er fransk.»)

Denne endringen kom i stand etter at Frankrike i 1993 nektet å signere en europeisk traktat som tok sikte på å ivareta europeiske minoritetsspråk («Europeisk pakt for regions- eller minoritetsspråk»). Frem til 1951 forbød franske myndigheter all undervisning på bretonsk, en politikk som må ses i sammenheng med landets dype ønske om å løfte opp fransk som det fremste verdensspråket. Etter en viss kulturell oppblomstring i kjølvannet av radikale bretoneres politiske frigjøringskamp på nittensyttitallet, opplever språket i våre dager en renessanse blant unge bretonere. Nye, digitale medier har forsterket denne tendensen.

Bretonsk inndeles i 4 dialekter, hvor tre, Kerneweg, Leoneg, Tregereg (også kalt «KLT»), har mange fellestrekk, mens den fjerde, Gwenedeg, avviker betydelig. Av dem er det kun den siste (Gwenedeg, eller Vannes-dialekten), som *muligens* rommer elementer av det opprinnelige, galliske språket. I 1908 fikk KLT-dialektene felles rettskrivning, og i 1941 ble også Vannes-dialekten innlemmet i denne felles ortografien som den dag i dag er gjeldende for hele det bretonske språket.

Referanser

1. ^ *Office de la langue bretonne*, tall fra 1999 (http://www.ofis-bzh.org/fr/langue_bretonne/chiffres_cles/index.php)